

ת"פ 51050/03/20 - מדינת ישראל נגד משה נפתלי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 51050-03-20 מדינת ישראל נ' נפתלי
לפני כבוד השופט שאול אבינור

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ענבר סיימונס

המאשימה

נגד

משה נפתלי
ע"י ב"כ עו"ד עמוס נפתלי

הנאשם

הכרעת דין

א. רקע כללי וגדר המחלוקת בין הצדדים:

1. הנאשם הואשם לפני, בכתב האישום, בעבירה של החזקת סכין שלא כדין. עבירה זו מוגדרת בהוראות סעיף 186(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), הקובעות כלהלן:

186. החזקת אגרופן או סכין שלא כדין.

(א) המחזיק אגרופן או סכין מחוץ לתחום ביתו או חצריו ולא הוכיח כי

החזיק למטרה כשרה^[1], דינו - מאסר חמש שנים.

(ב)

2. על עובדות האירוע מושא כתב האישום אין למעשה כל מחלוקת. ביום 10.04.19 הגיע הנאשם לסניף הביטוח הלאומי בעיר יפו יחד עם אשתו ובתו, לצורך דיון לפני ועדה רפואית בעניינה של הבת (להלן - הסניף).

3. בכניסה לסניף נשא עמו הנאשם תיק בו החזיק בסכין. מדובר בסכין מתקבעת מברזל, שחלקה החד (הלהב) מוברג לתוך מעין צינור-גדן, כך שבהברגה ניתן לפתוח את הלהב ולקבעו לנדן (ר' בדו"ח ת/4 ובצילומים השונים המצורפים לו, לרבות צילומים בצבע שלצידם סרגל. להלן - הסכין).

4. הסכין התגלה במהלך בדיקת התיק במכונת שיקוף שבפתח הסניף, כפי שדיווח מר דניאל טימקוב, רמ"ש האבטחה במקום:

סמוך ל-15:30 המבוטח הנ"ל הגיע לסניף יחד עם אשתו והילדה לוועדה רפואית. במהלך בדיקת התיק של המבוטח במכונת שיקוף נמצא סוג של מוט ברזל מחודד בקצה. לשאלתו של המאבטח [...] למה זה המ[בוטח] ענה זה כדי לנפץ זכוכיות. המאבטח חשד וסיבב את המוט

עם היד. התברר שהמוט נפתח לסכין. המבוטח לא הצהיר על החפץ בכניסה לסניף (ר' בדו"ח האירוע, ת/4).

5. המאבטחים דיווחו על האירוע לרס"ל תומר לוי, ששימש כשוטר בשכר בסניף, אשר מצידו תיאר את השתלשלות העניינים כלהלן:

(הנאשם) הגיע למקום יחד עם אשתו ובתו לצורך ועדה בסניף ונשאל ע"י השומרים בכניסה אם יש משהו חריג בתיק והנ"ל השיב שלא, בחיפוש של הצוות בתיקו של החשוד נמצאה סכין הברגה שהיא גם מנפץ חלונות, הסכין מוברגת ומוסלקת בתוך ברזל שחור עם שרשרת. החשוד הגיב בהתחלה ואמר "זה כל הזמן עליי זה מנפץ חלונות" ולאחר מכן שינה גרסה ואמר "איך אני אזכור שזה בתיק זה בשביל לקלף פירות". בבדיקה עם חקירות הוחלט לעכב את החשוד, הסכין נתפסה על ידי (ר' בדו"ח הפעולה ת/7 וכן בדו"ח האירוע ת/6 ובדו"ח הרישום ת/3).

6. כפי שהסתבר מתשובת הנאשם לאישום - שניתנה מפי בא-כוחו - ועוד יותר מכך מעדות הנאשם בבית המשפט, העובדות הנ"ל למעשה אינן שנויות במחלוקת, וטענת ההגנה היחידה היא כי הנאשם החזיק בסכין בנסיבות האמורות "למטרה כשרה", דהיינו: לצרכי עבודתו.

7. בהקשר זה ייאמר ויובהר מיד, כי הנאשם עובד כטכנאי מעבדת שמיעה - כיום כעצמאי - ובמסגרת זו נדרש בין השאר להתאים אוזניות לתבניות שהוא מקבל. עבודה זו מתבצעת בין השאר באמצעות סכין; וכדבריו בחקירתו הראשית: "הכלי הראשוני שלי הוא סכין. בבית בדרך כלל זה סכין יפאנית, ואני יוצא ללקוחות מהבית עם הסכין באופן קבוע ולא רק לשימושי" (בפרוטוקול, עמ' 9 שורה 27 ואילך).

ב. עיקר פרשת התביעה:

8. מטעם המאשימה העידו לפניי מר טימקוב, רס"ל לוי וכן החוקר רס"ב אריה לובינסקי, שגבה את הודעת הנאשם. כמו כן הוגשו מספר מוצגים, חלקם בהסכמה.

9. בחקירותיהם הנגדיות נשאלו מר טימקוב ורס"ל לוי אודות הפעולות שביצעו במקום, אך כפי שעלה - בעיקר מעדות הנאשם בפרשת ההגנה - עיקר הדברים שהעלו הנ"ל על הכתב, בדוחות שערך, אינם מצויים במחלוקת וממילא אין צורך להרחיב בדברים.

10. יצוין, כי בחקירתו הנגדית הבהיר מר טימקוב שנוהל העבודה במקום מחייב לשאול את הנכנסים האם יש ברשותם כלי נשק או חפצים להגנה עצמית (ר' בפרוטוקול, עמ' 4 שורה 30). עוד הסביר מר טימקוב, כי השוטר בשכר הנמצא בסניף (רס"ל לוי) נע בצורה חופשית ומתייצב לקריאה בעת שמתרחש אירוע (שם, עמ' 5 שורה 3 ואילך). אשר למצלמות המצויות במקום השיב מר טימקוב כי לא צפה בהן משום שנכח באירוע פיזית.

11. באמצעות רס"ל לוי הוגשו, בנוסף לדו"ח האירוע (ת/6) ודו"ח הפעולה (ת/7), גם הדו"ח על עיכוב הנאשם (ת/8). בדו"ח אחרון זה נרשם, כי תגובת הנאשם לעילת החיפוש, דהיינו החזקת סכין, היתה: "מה אתם עושים צחוק" (שם). יש לציין, כי רס"ל לוי אישר שהרישום בדו"ח הפעולה על כך שהנאשם השיב בשלילה לשאלת מאבטחים האם יש לו משהו חריג בתיק הוא רישום מכלי שני, דהיינו: מדברים שהשוטר שמע מהמאבטחים (בפרוטוקול, עמ' 7 שורה 1 ואילך).

12. עוד הוגשה מטעם המאשימה ההודעה באזהרה, שנגבתה מהנאשם ביום האירוע (10.04.19) החל בשעה 17:27, דהיינו כשעתיים לאחר התרחשות האירוע (ר' בהודעה ת/1 וכן בטופס ההודעה על זכויות חשוד ת/2). הנאשם נועץ בסנגורו טרם החקירה ותיאר את הגעתו לסניף באותו היום, לצורך דיון בוועדה רפואית בעניינה של בתו הסובלת מאוטיזם.

13. לדברי הנאשם, בכניסה לסניף "המאבטחים בדקו את התיק שלי ומצאו] סכין" (ת/1, שורה 11). כשנשאל הנאשם מדוע בא לסניף ביטוח לאומי עם סכין הוסיף: "בכלל שכחתי שזה בתיק שלי, גם לא שאלו אותי בכניסה", והבהיר כי הסכין מצויה בתיקו "לפחות שנה אבל לא באופן פתוח" (שם, שורה 15).

14. הנאשם נשאל האם הוא רוצה להוסיף דבר מה, והשיב: "אני מבקש לציין שהסכין זה כלי עבודה כי אני עצמאי יש לי מעבדה לאביזרי שמיעה. הלקוחות באים אליי ואני גם הולך אל הלקוחות לצורך לקיחת מידות יצור אטמים או אוזניות בהתאמה אישית. עם הסכין אני חותך את המידות" (ת/1, שורה 17 ואילך).

ג. עיקר פרשת ההגנה:

15. מטעם ההגנה העיד הנאשם עצמו. בפתח חקירתו הראשית תיאר הנאשם - בן 44 שנים כיום - את נסיבותיו האישיות כאדם נשוי ואב לשישה ילדים ובהם הבת, הסובלת מאוטיזם בתפקוד נמוך. הנאשם הבהיר כי למחייתו הוא עובד כטכנאי מעבדה של אביזרי שמיעה, בעבר כשכיר וכיום כעצמאי, בעיקר מביתו (בפרוטוקול, עמ' 9 שורה 16 ואילך, וכן ר' במסמכים נ/1 ובסרטונים נ/2).

16. עבודת הנאשם כטכנאי כאמור כוללת, כפי שהוא הסביר, התאמת אוזניה לאוזן, לפי מידות שהוא מקבל. הנאשם חזר בהקשר זה על עיקרי גרסתו בחקירה; וכדבריו: "הפעולה הראשונה שאני עושה זה חיתוך המידה לפי הוראות... כאשר הכלי הראשוני שלי הוא סכין. בבית בדרך כלל זה סכין יפאנית, ואני יוצא ללקוחות מהבית עם הסכין באופן קבוע ולא רק לשימושי" (בפרוטוקול, עמ' 9 שורה 26 ואילך).

17. לטענת הנאשם, בעת שהגיע לסניף לצורך דיון בוועדה בעניין בתו:

באתי עם תיק צד. בתוך תיק הצד היה דברים אישיים כמו ארנק, בקבוק מים ומכשיר שלמעשה הוא סכין רב שימושית עם שובר חלונות ביחד, כאשר הסכין במצב סגור, כי (צ"ל "אין" - ש.א.) לי שימוש בה באותו רגע, והיא נראית כשובר חלונות. אני עם הכלי הזה אני מעריך שנתיים. זה כלי שימושי בשבילי כמו ארנק או בקבוק מים. הגעתי לאבטחה בכניסה. לא נשאלתי מה יש לי בתיק, אני מגיש אותו אוטומטית. המאבטחים בדקו בצורה יסודית, ראו את הדבר הזה, כנראה בשיקוף. הוא חשד בזה, כשהוא סגור הוא בערך 12 ס"מ. כדי להשתמש בסכין צריך לפתוח הברגה של השובר חלונות, לפתוח, להוציא את הסכין שגם לה יש הברגה. הוא שאל אותי מה זה ואמרתי שזה שובר חלונות - שזו אמת. זה היה לפני הבדיקה, אמרתי לו שזה שובר חלונות. זה אמת. הוא פתח את זה וראה שיש בזה סכין. הוא שאל אותי מה זה הסכין הזאת, אמרתי שזה סכין] שמש[מ]שת אותי לחיתוך ירקות פירות וכאלה. באותו מעמד לא אמרתי שזה משמש אותי לעבודה, זה אמרתי בתחנה (בפרוטוקול, עמ' 10 שורה 4 ואילך).

18. בחקירתו הנגדית בבית המשפט, כשהטיחה התובעת בנאשם כי הסכין אינו בבחינת ציוד מקצועי

מוכר בתחום עבודתו, השיב הלה: "אין ציוד מקצועי מוכר. אנו עובדים עם סכין יפנית, היא הסכין האידיאלית לחיתוך" (בפרוטוקול, עמ' 11 שורה 3). הנאשם אישר כי את רוב עבודתו הוא מבצע מביתו, הגם שטען כי מדי פעם הוא יוצא ללקוחות. כשנשאל מדוע אמר למאבטח בסניף כי מדובר בכלי לשבירת חלונות, השיב הנאשם "מה שאת רואה בעין זה שובר חלונות" וכשנשאל מדוע לא אמר שמדובר בסכין הוסיף: "לא עלה בדעתי" (שם, שורה 34).

19. ב"כ המאשימה הטיחה בנאשם כי לרס"ל לוי הוא אמר שמדובר בסכין לחיתוך פירות, ולכך השיב: "אה, לו אמרתי שזה חיתוך פירות וירקות. זה יותר שימושי מבעבודה. קצת, לא בהרבה. אני יוצא הרבה לקמפינג. אני הרבה לבד עם עצמי. סכין זה דבר שימושי להכל" (בפרוטוקול, עמ' 12 שורה 11 ואילך). הנאשם הוסיף וטען כי ההסברים השונים שנתן להחזקת הסכין אינם סותרים; וכדבריו: "קניתי את זה למטרת עבודה... לא כל הזמן אני משתמש בזה לעבודה. כל הדברים שאמרתי משלימים אחד את השני. הם לא סותרים. השימוש העיקרי שלי זה עבודה, וי[ו]מיום. כמה זה בא[חו]זים? לפעמים לשם לפעמים לשם" (שם, שורה 22 ואילך).

20. עוד יש לציין, כי כאשר נשאל הנאשם מדוע לא נשא עמו סכין יפנית, שהיא לדבריו האידיאלית לעבודתו, הוא אמר: "הייתי בטוח שמבחינת החוק יותר בעייתית ממה שיש לי. נחתכתי ממנה הרבה פעמים, ולא הרגשתי צורך ללכת ללקוח לבצע חיתוך ראשוני, אני לא צריך להגיע לחיתוך ברמה כזאת... חיפשתי משהו שיעשה את העבודה" (שם, עמ' 13 שורה 1 ואילך).

ד. דיון והכרעה:

21. גדר המחלוקת בין הצדדים לפניי הוא, בסופו של יום, מצומצם ביותר הן במישור המשפטי והן במישור העובדתי:

במישור המשפטי - אין מחלוקת כי הנאשם ביצע את העבירה של החזקת סכין שלא כדין, בה הואשם, כאשר המחלוקת מתמקדת אך ורק בשאלה האם הוא הוכיח את ההגנה (הקבועה בסיפא להוראות סעיף 186(א) לחוק העונשין) של החזקה למטרה כשרה.

במישור העובדתי - אין מחלוקת לגבי תוכן אמרותיו של הנאשם במעמד תפיסת הסכין על ידי המאבטחים בסניף, ולגבי ההסברים השונים והמשתנים אותם העלה על מנת להסביר את החזקתו בסכין.

22. כידוע, נטל ההוכחה לעניין ההגנה של החזקה למטרה כשרה מוטל על כתפי הנאשם, ועליו להוכיח את ההגנה במידה של עמידה במאזן ההסתברויות (ר', למשל, ע"פ (מחוזי חיפה) 209/08 מדינת ישראל נ' פלוני (12.06.2008)). בענייננו, על פני הדברים לא עמד הנאשם בנטל זה, שכן כל שסיפר הוא מגוון של הסברים חלופיים, שאף סותרים האחד את משנהו:

ראשית אמר הנאשם (למאבטחים בסניף) כי מדובר בכלי לניפוף או שבירת חלונות, כאשר בבית המשפט טען שלא הוסיף כי מדובר בסכין משום שהדבר לא עלה בדעתו (ר' בפסקה 18 דלעיל).

כמעט אין צריך לומר שהסבר זה אף מעורר רושם של ניסיון הסתרה, או למצער של התחמקות; שהרי הטענה להחזקה בתום לב אינה מתיישבת עם הסתרת העובדה שמדובר בסכין, בפרט כאשר הנאשם אישר שהסכין היתה בחזקתו תקופה של שנתיים לערך.

שנית טען הנאשם (בפני השוטר רס"ל לוי), לאחר שהוברר שאכן מדובר בסכין מתברגת, כי מדובר בסכין לקילוף או חיתוך ירקות ופירות.

שלישית - ורק במהלך גביית הודעתו בתחנת המשטרה - הוסיף הנאשם וטען כי מדובר בסכין הנדרשת לצרכי עבודתו, למרות שלגרסתו זהו השימוש העיקרי בסכין. בבית המשפט אף הוסיף הנאשם וטען כי קנה את הסכין לצרכי עבודתו, הגם שכפי שהוא-עצמו אישר היא כלל אינה "אידיאלית" לצרכים אלה (ר' בפסקה 18 דלעיל).

23. אכן, כפי שהנאשם ציין בעדותו, כל סכין עשויה לשמש למגוון של שימושים לגיטימיים וכשרים. ואולם, בעצם עובדה זו אין כדי להוכיח, כלל ועיקר, את ההגנה הקבועה בסיפא להוראות סעיף 186(א) לחוק העונשין, ולמעשה בעצם העלאת הטענה יש משום היפוך יוצרות. במה דברים אמורים: לפי הוראות הסעיף הנ"ל, לא המאשימה היא הצריכה להוכיח **שהחזקת הסכין היא שלא למטרה כשרה** אלא שהנאשם הוא הנדרש להוכיח **שהחזקה היתה למטרה כשרה**.

24. לפיכך, בטענה - הנכונה כשלעצמה - שלפיה בכל סכין ניתן להשתמש למגוון של מטרות לגיטימיות וכשרות לא סגי, שכן אין בה משום גרסה קונקרטית לשם מה החזיק הנאשם בסכין במועד האירוע מושא כתב האישום (ר' והשווה ע"פ (מחוזי חי') 1971-09-11 **כהן נ' מדינת ישראל** (24.11.2011), בפסקה נ"ה לפסק הדין).

25. יתר על כן, בענייננו מדובר בנאשם שהעלה מגוון של הסברים מתחלפים, כאשר בתחילת הדרך אף לא גילה ולא סיפר כי מדובר בסכין, באופן שנראה כניסיון הסתרה של עצם החזקה בסכין. מכל מקום, כך או כך, בהסברים מתחלפים אלה - בוודאי בנסיבות שבהן ניתנו, כפי שפורטו לעיל - אין כדי להוכיח את ההגנה של החזקת הסכין למטרה כשרה.

26. אשר על כן אני קובע, מחד גיסא, כי יסודות העבירה בה הואשם הנאשם הוכחו לפניי מעבר לספק סביר, ומאידך גיסא, כי הנאשם לא עמד בנטל להוכיח את ההגנה שלפיה החזקה היתה למטרה כשרה. לפיכך אני מרשיע את הנאשם בעבירה שבה הואשם, דהיינו: העבירה של החזקת סכין שלא כדין לפי הוראות סעיף 186(א) לחוק העונשין.

ניתנה היום, כ' תמוז תשפ"א, 30 יוני 2021, במעמד הצדדים.

[1] כהערה טכנית יש לציין כי כל ההדגשות המופיעות בציטוטים שבהכרעת דין זו **אינן** מופיעות במקור והן תוספות של הח"מ. התוספות בסוגריים מרובעים, בתוך הציטוטים, באות ללמד על תיקון טעויות הקלדה. תיקונים לכתוב מלא תקני

אינם מצוינים.